

অসমৰ এজন কৃতী সন্তানলৈ আজি সাহিত্য সভাৰ সম্বৰ্দ্ধনা

শ্ৰী দেৱানন্দ ভট্টাচাৰ্যৰ জন্মস্থান শিৱসাগৰ। দেউতাকৰ যত্নৰ পিচত হুড়ালীয়ে ককাকৰ তত্ত্বাবধানত ডাঙৰ হয় আৰু উপযুক্ত ভাবে ইংৰাজী ভাষা জ্ঞান আয়ত্ত কৰে। ককাক স্বৰ্গীয় পৰমানন্দ ভট্টাচাৰ্য আছিল শিৱসাগৰৰ পোন প্ৰথম ইংৰাজী শিক্ষক। শ্ৰীভট্টাচাৰ্যে যথ ক্ৰমে ১৯০০ চনত এণ্ট্ৰেন্স, ১৯০২ চনত আই.এ আৰু ১৯০৪ চনত বি.এ ডিগ্ৰী লাভ কৰে। ১৯২৬ চনত তেওঁ ছাব ডেপুটী কম্বিষ্টৰ পদৰ পৰা অৱসৰ লয়।

ছাত্ৰ অৱস্থাৰ পৰাই গভীৰ অধ্যয়ন আৰু মৌলিক বচনা সৃষ্টিৰ বাবে তেওঁ বিশেষ ভাবে সমাদৃত হয়। স্বৰ্গীয় পদ্মনাথ গোহাঁই বৰুৱা, লক্ষীনাথ বেজবৰুৱা আদি প্ৰবীণ সাহিত্যিক কৰ্মকাৰককৰ পৰবৰ্তী দলত তেওঁলোক সতীৰ্থ আছিল। 'বাহী', 'উষা' আৰু 'আলোচনী' কাকতত তেওঁ প্ৰায়ে কবিতা আলোচনা আদি লিখিছিল। 'আলোচনী'ত তেওঁ 'মিৰি' ছদ্মনামত কবিতা লিখিবলৈ লয়। শ্ৰীশঙ্কৰদেৱ আৰু "বিহু" সম্পৰ্কীয় নতুন তথ্য-মূলক প্ৰবন্ধৰ কথা এই সম্পৰ্কত উল্লেখযোগ্য। চিন্তাশীল আৰু

মূলক প্ৰবন্ধৰ কথা এই সম্পৰ্কত উল্লেখযোগ্য। চিন্তাশীল আৰু গৱেষণামুখী শ্ৰীভট্টাচাৰ্যে ১৯০৮ চনতে ইংৰাজী ভাষাত এখন অসমীয়া ব্যাকৰণ লিখি বাহিৰৰ লোকসকলৰ মাজত অসমীয়া ভাষা সম্পৰ্কে প্ৰচাৰ কৰিবলৈ যত্নপৰ হয়। ১৯১৬ চনত তেওঁ মহাকাব্য শ্বেল্পশীয়েবৰ নাটক 'মেকবেথ'ৰ ভাষান্তৰ 'শৌমদৰ্প' নাটক অহিত্মাকৰ ছন্দত লিখি প্ৰকাশ কৰে। শ্ৰীভট্টাচাৰ্যে ১৯৪০ চনত নতুন দাৰ্শনিক ভাৱৰ ছন্দ প্ৰথ 'আদি-পুৰাণ' প্ৰকাশ কৰে। ১৯৪৫ চনত তেওঁ শ্ৰীশঙ্কৰদেৱ নামৰ নাটকো লিখে আৰু সাময়িক আলোচনী আদিত মন্তব্যমূলক লিখিবলৈ লয়। তেওঁ সাময়িক আদালত,

বিমানকোঠত আদৰ্শৰণ জনায়।

গুৱাহাটীৰ চৰ্কুইট হাটত পৰ্য্যন্ত এই দীৰ্ঘ পৰ্য্যটনৰ নানান ঠাইত জনতাৰ সহুৰ্দ্ধনাৰ উত্তৰত শ্ৰীশ্ৰীশ্ৰীয়ে মুকলি কীৰ্ত্তিৰ ওপৰৰ পৰা নমস্কাৰ জনায়।

স্কুলৰ লৰা ছোৱালীয়ে হাতত কিতাপ কাগজৰ দমেৰে আৰু ওচৰৰ গাওঁভূই আৰু অন্যান্য অঞ্চলৰ নানান লোকে শ্ৰীশ্ৰীশ্ৰীৰ প্ৰতি গুৰুৱাবে জনোৱা আদৰ্শ আছিল এক অভুতপূৰ্ব আৰু স্মৰণীয় সৃষ্টি।

শ্ৰীশ্ৰীৰ কাৰণে নিশ্চয় গৌৰৱৰ মজলীয়ে সমবায়ৰ প্ৰতি থকা চৌকিল আৰু অন্যান্য সমবায় বিধি। তাৰোপৰি, পুঁজিপতি চৰকাৰ মুক্ত হব পাৰিব কেৱল শ্ৰীশ্ৰীৰ নিৰ্কাচনৰ পটভূমিত চৰকাৰৰ শক্তিক উপেক্ষা কৰি চলিবৰ বাটোকেই আৰি বাহা কৰিব।

ধেমালীয়া 'বিহু নাটিকা' আৰু ইংৰাজীত বৰ্ণমালা সন্মিলন আদি কেবাখনো ব্যঙ্গ বচনা লিখে। শ্ৰীভট্টাচাৰ্য হইতো এজন নাট্যকাৰ বাইৰা কবি হিচাপে সহজে পৰিচয় দিয়া টান, কিন্তু তেওঁৰ মৌলিক প্ৰতিভাৰ সুন্দৰ বিকাশ ঘটে— অসমীয়া ভাষাতত্ত্বৰ সূচী-পিত্ত গৱেষণা ক্ষেত্ৰত আৰু এই দিশত হুড়ালীকে প্ৰকৃততে বাটকটীয়া বুলি ধৰিব লাগিব।

ভাষাতত্ত্ববিদ

শ্ৰীদেৱানন্দ ভট্টাচাৰ্য অসমীয়া ভাষাতত্ত্বৰ বাটকটীয়া ৰূপে পৰিচয় দিওঁতে— মনলৈ আহে তেওঁৰ বহুমূলীয়া অৱদান "অসমীয়া ভাষাৰ মৌলিক বিচাৰ"ৰ কথা। এই প্ৰথৰ আৰম্ভণিতে তেওঁ লিখিছে, "অসমীয়া ভাষাৰ মূল অধ্যয়ন কৰাই এই কিতাপৰ উদ্দেশ্য।" অসমীয়া ভাষাৰ উদ্ভৱ, বিকাশ— ভাৰতীয় প্ৰাকৃত অনাৰ্য অৱদান আদি সকলো দিশ বিস্তৰণ কৰি তেওঁ অসমীয়া ভাষাৰ সূক্ষ্ম বিচাৰ এই প্ৰবন্ধনত সন্নিবিষ্ট কৰিলে। আচলতে এই মৌলিক বিচাৰ প্ৰবন্ধনেই শ্ৰীভট্টাচাৰ্যৰ জীৱন জোৰা সাধনাৰ কীৰ্ত্তিস্তম্ভ। সাহিত্যবৰ্ণী বেজবৰুৱাই এই বাবেই এইখনক যুগমীয়া প্ৰথ আখ্যা দিছিল। ১৯১৩ চনত এই মৌলিক বিচাৰ প্ৰথৰ প্ৰথম সংস্কৰণ প্ৰকাশিত হয় আৰু ১৯২৩ ত ইয়াৰ দ্বিতীয় সংস্কৰণ আৰু মৌলিক বিচাৰ প্ৰথৰ প্ৰথম সংস্কৰণ প্ৰকাশিত হয় আৰু ১৯২৩ ত ইয়াৰ দ্বিতীয় সংস্কৰণ ওলায়।

শ্ৰীভট্টাচাৰ্যে অসম সাহিত্য সভা পত্ৰিকাৰ সম্পাদক ৰূপে কালত ১৯৩৩ চনত প্ৰকাশিত

প্ৰজ্ঞাসু অভিবানৰ স্মৃতিৰ্থ পাতনি লিখে। এই পাতনি থওত অসমীয়া ভাষাৰ শব্দ বিন্যাস, কপতত্ব, ধ্বনিতত্ত্ব আৰু উচ্চাৰণৰ ওপৰত সূচীভিত্ত আলোচনা দাঙি ধৰে। ভাষাতত্ত্বৰ গৱেষণাত নিবিড় ভাবে জড়িত থাকি শ্ৰীভট্টাচাৰ্যে ১৯৬০ চনত ইংৰাজী ভাষাত Phonology of Assamese Language নামৰ এখন মৌলিক প্ৰথ প্ৰকাশ কৰে।

অনাড়ম্বৰ জীৱন যাত্ৰা

শ্ৰীভট্টাচাৰ্যৰ এতিয়া চাৰিফুৰি দুবছৰ হৈছে। অনাড়ম্বৰ জীৱন যাত্ৰা আৰু উন্নত মৌলিক চিন্তাই যেন তেওঁৰ জীৱনৰ একমাত্ৰ আদৰ্শ। তেওঁক দেখিলে প্ৰথম দৰ্শনতে চোকা বুদ্ধিৰ, কৰ্ম-তৎপৰ, ক্ষিপ্ৰ গতিৰ মানুহজনৰ কথা মনলৈ আহে। বয়সৰ তুলনাত তেওঁৰ মনৰ গতি তীব্ৰ। অসম্ভৱ হই তেওঁ যেন কাহানিও এলাহৰ বশবৰ্তী হৈ পোৱা নাই। পিছন উৰণ কথা বতৰা সকলোতে পৰিধাটি অথচ অনাড়ম্বৰ এই মানুহজনৰ অসাধাৰণ প্ৰতিভাৰ কথা তেওঁৰ মগত হোৱা প্ৰথম আলোচনাতে সহজে প্ৰস্তুত হয়।

সকলোৰে শ্ৰদ্ধা ভাৱন শ্ৰীদেৱানন্দ ভট্টাচাৰ্য অসম সাহিত্য সভাই আজি তেওঁৰ বাসস্থল যোৰহাটত গান্ধী অভিনন্দন জনাব। তেওঁৰ পাণ্ডিত্য, চিন্তা-শীলতা আৰু একনিষ্ঠ সাহিত্য সাধনাই ভাষা জননীৰ মুখ উজ্জল কৰিছে আৰু সেই বাবেই তেওঁ অসমীয়া আইৰ এগৰাকী কৃতী সন্তান ৰূপে ঘেৰবাসী মাত্ৰেই সকলোৰে শ্ৰদ্ধাভাৱন হৈছে।